Doğum Sonrası Kısmi Çalışma

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 9. Hukuk Dairesi	15.12.2025	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/8252	2025/9899	İş K. 13, İş K. 4, TBK 26, TBK 398, HMK 370

ÖZET

Doğum sonrası talep edilip kabul edilen ve uygulanan kısmi süreli çalışmanın, personel yetersizliği gerekçesiyle kurum yazılarıyla iptal edilmesi hukuka aykırı bulundu. Sözleşmedeki İş Kanunu atfı nedeniyle ev hizmeti istisnası ve idari yargı itirazı reddedildi; karar onandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/dogum-sonrasi-kismi-sureli-calismanin-iptali-2025-9899/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

9. Hukuk Dairesi 2025/8252 E. , 2025/9899 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : ... Bölge Adliye Mahkemesi 29. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/45 E., 2025/2037 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : ... 20. İş Mahkemesi

SAYISI : 2024/284 E., 2024/472 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı Bakanlığa bağlı ... Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğünde bakım elemanı olarak çalıştığını, davacının 29.05.2021 tarihinde doğum yaptığını, doğumdan sonra davacının 01.06.2022 tarihinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) "Kısmi süreli ve tam süreli iş sözleşmesi" başlıklı 13. maddesi ve Analık İzni veya Ücretsiz İzin

Sonrası Yapılacak Kısmi Süreli Çalışmalar Hakkında Yönetmelik'e (Yönetmelik) dayanarak kısmi süreli çalışma talep ettiğini, 28.06.2022 tarihli yazı ile talebinin kabul edildiğini, davacının çocuğunun mecburi ilköğretim çağı başlayana kadar çalıştığı Kurumun da bilgisi dâhilinde işyerinde kısmi süreli çalışmaya başladığını, daha sonra Kurumun 05.09.2023 tarihli yazısı doğrultusunda kısmi süreli çalışma olurlarının Valilik makamından alınan ilgi sayılı Olur ile iptal edildiğini ve personelin 15.09.2023 tarihi itibarı ile normal vardiya sisteminde görevlerine devam edeceğinin bildirildiğini, söz konusu iptal yazısına karşı Kuruma yapılan başvuru üzerine Kurum tarafından verilen cevapta 4857 sayılı Kanun'a tâbi olmadığından bahisle davacıya kısmi süreli çalışma izni verilemeyeceğinin mütalaa edildiğini, davacının 29.05.2021 tarihinde gerçekleşen doğumunda çocuğunun prematüre olması, çocuğunun bakıma muhtaç olması nedeniyle mağdur olduğunu, davacı tarafından imzalanan Ev Tipi Sosyal Hizmet Birimleri Belirsiz Süreli İş Sözleşmesi'nin "Son Hükümler" başlıklı 26. maddesinin (a) bendinin "Bu İş Sözleşmesinde yer almayan hususlarda İş Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır." şeklinde düzenlendiğini, mevcut iş sözleşmesinde düzenleme altına alınmayan hususlarda 4857 sayılı Kanun'un ve diğer ilgili mevzuat hükümlerinin uygulanacağının belirtildiğini ileri sürerek davacının kısmi süreli çalışma düzeninin hukuka aykırı şekilde iptal edilmesine sebep olan ... Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğünün 05.09.2023 tarihli, E-50528179-900-8499571 sayılı ve Kısmi Süreli Çalışma Olur İptali konulu yazı ile bu yazıya ilgi tutulan ... Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğünün 04.09.2023 tarihli, E-50528179-900-8011342 sayılı Kısmi Süreli Çalışma Olur İptali Hk. konulu yazıların hukuka aykırı olduğunun tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davacının 01.06.2022 tarihinde kısmi süreli çalışma talep ettiğini, talebinin kabul edildiğini, sonrasında kısmi süreli çalışma Valilik Olur'unun iptal edilmesi üzerine 15.09.2023 tarihi itibarıyla normal vardiya sisteminde görevine devam edeceğinin davacıya bildirildiğini, davacının çalıştığı Kurumun çocuklara evlerde hizmet veren ve çocukların rehabilitasyonlarını yürüten bir Kurum olduğunu, davacının verdiği hizmetin ev sınırları içerisinde gerçekleştiğini, iş tanımının tam anlamıyla ev hizmetleri olarak geçtiğini, davacının ev hizmetlerinde çalışması sebebiyle davacı hakkında 4857 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanamayacağını, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (6098 sayılı Kanun) hükümlerinin uygulanması gerektiğini, görev ve yetki itirazında bulunduklarını, zamanaşımı def'ini ileri sürdüklerini, dava konusu işlemin idari bir işlem olduğunu, davacının niteliğine uygun açık yer bulunmadığı için usulüne uygun olarak tam süreli çalışma kapsamına geçirildiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; yetki itirazının yerinde olmadığı, davanın açıldığı tarih itibarıyla uyuşmazlık konusu bakımından iş mahkemelerinin görevli olduğu ve görev itirazının yerinde olmadığı, davalı tarafından dava konusu işlemin idari işlem olduğu belirtilmiş ise de hukuka aykırılığının tespiti talep edilen işlemin Valilik Olur'u değil, Valilik Olur'una dayanarak davacının işvereni sıfatıyla davacının çalıştığı Kurum tarafından düzenlenen kısmi çalışmanın iptaline ilişkin iki ayrı yazı olduğu anlaşıldığından söz konusu itirazın da yerinde

olmadığı, her ne kadar davacının iş sözleşmesinin 3. maddesinde ev tipi sosyal hizmet birimlerinin 4857 sayılı Kanun'dan istisna tutulduğu belirtilmiş ise de dosyada yer alan iş sözleşmesinin 26. maddesinde "Bu sözleşmede yer almayan hususlarda İş Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanır." şeklinde düzenleme bulunduğu, uygulanması gereken kanun yönünden belirleme yapan ve geçerli olduğu değerlendirilen sözleşme hükümleri gözetildiğinde, 4857 sayılı Kanun hükümleri kapsamında değerlendirme yapıldığı, somut olayda davacının 4857 sayılı Kanun kapsamında, talep ettiği kısmi süreli çalışmadan faydalandırıldığı, söz konusu talebin olumlu karşılandığı ve kabul edildiği, dolayısı ile davacı yönünden 4857 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanabileceğinin İdarenin kabulünde olduğu, Kurum içi yazışmalardan anlaşıldığı üzere davacının da aralarında bulunduğu bir kısım personelin başta 4857 sayılı Kanun'da düzenlenen kısmi süreli çalışma sisteminden faydalandırıldığı ancak kurum personelinin yetersiz kalması nedeniyle normal vardiya sistemine dönülmesine ihtiyaç duyulduğu, kısmi süreli çalışma izni iptalinin talep edilmesinin esas nedeninin bu doğrultuda personel yetersizliği nedeniyle Kurum işleyişinin aksaması olduğu gerekçesiyle kısmi süreli çalışma izninin iptaline ilişkin ... Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğünün 04.09.2023 tarihli, E-50528179-900-8011342 sayılı ve Kısmi Süreli Çalışma Olur İptali Hk. konulu yazısı ile 05.09.2023 tarihli, E-50528179-900-8499571 sayılı ve Kısmi Süreli Çalışma Olur İptali konulu yazısının hukuka aykırı olduğunun tespitine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; somut uyuşmazlık bakımından 6098 sayılı Kanun'un hizmet sözleşmesine ilişkin hükümlerinin dikkate alınması gerektiği, diğer taraftan 6098 sayılı Kanun'un 26. maddesinde düzenlenen sözleşme serbestisi hükmü ile anılan Kanun'un 398. maddesindeki "ilgili kanunlarda belirlenen" şeklindeki atıf kapsamında, dosyada yer alan iş sözleşmesinin tüm maddelerinin 4857 sayılı Kanun'a dayandırıldığı, iş sözleşmenin "Son Hükümler" başlıklı 26/-(a) hükmündeki düzenleme dikkate alındığında, uygulanması gereken kanun yönünden belirleme yapan ve geçerli olduğu değerlendirilen sözleşme hükümleri gözetildiğinde tespit ve değerlendirmelerin 4857 sayılı Kanun hükümleri kapsamında yapılmasının yerinde olduğu, 11.05.2022 imza ve 01.11.2021-31.10.2024 tarihleri arası yürürlük tarihli toplu iş sözleşmesinin 40. maddesinde kısmi süreli çalışmaya ilişkin düzenlemelerin bulunduğu, kısmi süreli iş sözleşmesinin 4857 sayılı Kanun'un 13. maddesinde düzenlendiği, Yönetmelik'in üçüncü bölümünde 8-11. maddeleri arasında kısmi süreli çalışmanın süresi, şekli ve şartlarına ilişkin düzenlemelerin yer aldığı, taraflar arasındaki Ev Tipi Sosyal Hizmet Birimleri Belirsiz Süreli İş Sözleşmesi'nin 26/-(a) hükmündeki düzenleme ile davacının talebinin davalı tarafça önce kabul edilip bir süre uygulandığı sonra personel yetersizliği gerekçesiyle iptal edildiği birlikte değerlendirildiğinde; davacının kısmi süreli çalışmasının iptal edilmesinin hukuka uygun olmadığı ve Mahkemece verilen kararın yerinde olduğu gerekçesiyle davalının istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Davalı Kurumun, davacıya söz konusu Olur iptalini önceden bildirdiğini, davacının 10 aylık süreçte hukuki süreç başlatmadığını, bu durumun davacının Olur iptalini kabul ettiğini gösterdiğini, davacının hemen hukuki yola başvurmamasının bu süreç boyunca herhangi bir mağduriyet yaşamadığını gösterdiğini, davacının ilgili işlemin kendisine bildirilmesinden 10 ay sonra bu davayı açmasının dürüstlük kurallarına aykırı olduğunu,

2. Davacının ev hizmetlerinde çalışması sebebiyle davacı hakkında 4857 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanamayacağını, 6098 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması gerektiğini, davada görev itirazında bulunduklarını, dava konusu işlemin Valilik Olur'u ile ilgili bir işlem olması nedeniyle idari bir işlem olduğunu, davada idari yargının görevli olduğunu,

3. İdarenin işleminde hukuka aykırılık bulunmadığını, davanın reddi gerektiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, yargı yolu, görev ve dava konusu Kurum işlemlerinin hukuka uygun olup olmadığı hususlarına ilişkindir.

Bölge adliye mahkemelerinin nihai kararlarının bozulması 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 371. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere göre usul ve kanuna uygun olup davalı vekilince temyiz dilekçesinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Kanun'un 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA,

Davalı ... harçtan muaf olduğundan harç alınmasına yer olmadığına,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

15.12.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.